

P. Biehler, S. J., tolče sredi svojih učencev na veliki boben.

Iz Vatikana.

Veseli nas, da moremo naslednje pismo Njegove eminence, kardinala državnega tajnika priobčiti. Prosili smo ga, kakor vsako leto Njegovi Svetosti položiti k nogam vezana letnika „Odmeva“ in „Male afričanske knjižnice“ kakor tudi zadnji dve knjigi, kateri smo izdali v zamorskem jeziku.

Segretariato di Stato di Sua Santità.

Št. 48569.

Od Vatikana, 23. prosinca 1911.

Gospa grofica!

Sveti oče je s posebno radostjo sprejel v raznih jezikih pisane „Odmeve“ kakor tudi „Malo afričansko knjižnico“, ki jih je izdala Družba sv. Petra Klaverja; istotako tudi ostala dva dela, eno v hivaramaškem jeziku pisano, namenjeno za Rodezijo, in drugo v gengbeškem jeziku za Dakomej.

Zelo tolažljivo je za Njegovo svetost, ki s posebnim zanimanjem in očetovskim srcem zasleduje delovanje misijonarjev v njihovi vzvišeni nalogi, da je izvedel, kako vesele

uspehe se je doseglo v pretečenem letu s pomočjo teh časnikov.

On prosi nebeškega Učenika, da bi pomnožil število duhovnih delavcev in da bi bila njih žetev na polju pokristjanjenja vedno bogatejša milosti odrešenja. Sveti oče pošilja iz srca rad in s hvaležnostjo Vam kakor vsem udom pobožne Družbe sv. Petra Klaverja svoj apostolski blagoslov.

Zahvalim se Vam srčno za letnik „Odmeva“, ki ste ga meni s svojimi željami vred poslali. Z veseljem sem se poslužil priložnosti, da Vam morem na slednje odgovoriti in Vam razodeti čuvstva moje naklonjenosti v Gospodu.

Visokorodni gospe grofici
Mariji Tereziji Ledóchowski,
generalni voditeljici Družbe
sv. Petra Klaverja, Rim.

R. Card. Merry del Val.

Poročila iz Propagande.

Njegova eminenca, generalni prefekt Propagande, kardinal Gotti, ki smo mu kakor vsako leto tudi letos dostavili nove letnike „Odmeva“ in „Male afričanske knjižnice“, je počastil našo glavno voditeljico s sledečim pismom:

Št. 202./1911.

Rim, 27. prosinca 1911.

Gospa grofica!

Dne 18 t. m. sem prejel razne, krasno vezane letnike tiskovin, ki jih izdaja Vaša prezaslužna družba, in pismo Vašega visokorodja. Zahvalim se Vam zanje, obenem se pa tudi veselim, da more družba z božjo pomočjo in sodelovanjem vernikov toliko dobrega storiti za prepotrebne afričanske misijone.

Naj Vas Gospod še nadalje osrečuje s svojo zaslombo in svojo milostjo, kakor Vas jaz iz srca blagoslovljam.

Vašemu visokorodju prevdani

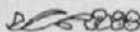
Fr. G. Ma Card. Gotti,
prefekt.

Visokorodni gospe grofici
Mariji Tereziji Ledóchowski,
generalni voditeljici Družbe
sv. Petra Klaverja.

Luigi Veccia,
tajnik.

Z odlokom sv. kongregacije „De Propaganda fide“ z dne 4. grudnia 1910 je bil velečastiti oče Frančišek da Bassano imenovan apostolskim prefektom v Eritreji kot naslednik pred nekaj mesci umrlega velečastitega očeta Mihaela de Carbonara.

Oče Frančišek je 43 let star in je deloval kot pomočnik rajnega očeta Mihaela 16 let v Eritreji. Veliko novih tamošnjih ustanov je rajni misijonar mogel vpeljati le z izdatno pomočjo očeta Frančiška, ki je zraven globoke in temeljite bogoslovne učenosti popolnoma zmožen tamošnjega domačega tigrajskega jezika, kar mu bo pri domačinih prišlo jako prav.

Zamorski dečki misij. postaje Boroma v čolnu na reki Zambezi (800 m široka).

Obupni položaj katoliških misijonov v portugalskih kolonijah.

Prvi čin portugalske ljudovlade je bil izgnanje redovnikov in še cela vrsta drugih grozovitosti. Sedaj je sklenila izgnati vse katoliške misijonarje iz svojih kolonij. To je barbarstvo, kakor ni delala niti francoska ljudovlada. Kaj pač so zakrivili ubogi redovniki in redovnice, ako izpreobračajo zamorce, vzgojujejo osirotele otroke in ako širijo luč vere in omike med najbolj zapuščenim človeškim rodod?

Portugalsko prostožidarstvo pod judovskim vodstvom jasno kaže, kaj da hoče. Njegov namen je, iztrebiti krščanstvo na Portugalskem. To fanatično sovraštvo do krščanstva se ne boji niti dejanj, ki so popolnoma nasprotna blagru portugalske države. Misijonarji so namreč edini apostoli in širitelji omike v divjih zamorskih kolonijah, edini, ki so gospodarsko povzdignili te rodove. Vsaka evropska država podpira po svojih močeh krščanske misijone v Afriki, kajti v misijonarjih pač vidi najizvrstnejše apostole omike; le portugalska ljudovlada hoče rajša, da njene kolonije propadejo kulturno in gospodarsko, kakor pa da bi se pokristjanile.

Kakor znano sta Nemčija in Avstrija proti kršitvi odlokov bruseljske konference in portugalska ljudovlada je morala preklicati svoj odlok. Z ozirom na cvetoče jezuitske misijone v Zambezi so sklenili, pustiti nemške jezuite do določenega časa, da se potem nadomestijo z nemškimi svetnimi duhovniki. Lažje rečeno kakor izvršeno! Takšen odlok pač pomenja vsaj pripravo, ako že ne pokončanje misijonov. En udarec pa zadene brez razločka vse misijone v portugalskih pokrajinah, in tega ne more zabraniti nobena država, ker pač ni dobesedno v nasprotju z bruseljskimi odloki. Portugalska vlada odtegne svojim misijonarjem svojo podporo, ki pod prejšnjo vlado ni bila majhna. Od 1. oktobra dalje ne dobijo ničesar več. Namesto izгона je prišlo pomanjkanje, pokončanje, obupni položaj sveta! V resnici se vpraša, kaj da je bolje! Ni več nenadna smrt, ampak počasna, in sicer toliko grozovitejša, kolikor počasnejša.

Zatorej prihajajo tudi od vseh strani portugalskih misijonov prošnje za podporo Družbi sv. Petra Klaverja. Predstojnik frančiškanskih misijonov, o. Teixeira iz Mongue Mozambik, apostolski prefekt misijona v spodnjem Kongo, o. Magelhaes, o. Wendling, generalni vikar misijona v Loundi, misijonske sestre iz Klunija v Boromi in Laudani (zahodna Afrika), da se ne omenijo niti misijoni v Zambezi, o. Gonçalves, o. Hiller, o. Witz, o. Mosskopp, ki od izbruha krize pismeno in telegrafično občujejo s pisateljico članka, vsi so se obrnili z gorečo prošnjo do nas, da naj jih ne zapustimo v tej težki uri.

Da se nekoliko pojasni njihov položaj, naj sledijo nekatere številke: misijon v Boromi je dobival od prejšnje vlade 40.000 fr. Misijon v Malangi 30.000, v Mousoucou (Lounda) 20.000, v Libollo 17.000 itd. Vse to je sedaj kratko malo vzeto!

Kako si naj pomagajo misijonarji sedaj? Naj li sedaj svoje šole in sirotišnice zaprejo, otroke, bolnike, katehiste odpustijo, da lakote pomrjejo, ali kar bi bilo še hujše, da jih dobe krivoverci v roke? Pač krvava perspektiva za apostolsko srce!

Se bodo li misijonarji v tem položaju morda zastonj obračali na svoje prijatelje v Evropi! Ne, v svojem zaupanju se ne smejo varati. Ljubi Bog še ni dopustil nikoli, da bi misijonar ali misijonska sestra umrla lakote. Delil bode tudi sedaj ubogim žrtvam portugalskih napetnežev kruh po darežljivih dobrotnikih, in Družba sv. Petra Klaverja bode srečna, da bode smela posredovati. Javna darežljivost bode sicer morala napeti vse sile, da bode nekoliko nadomestila vsote,

katere je odtegnilo portugalsko prostozidarstvo. Ali kaj je 50.000, da celo 100.000 K, ako se morejo s to vsoto rešiti misijoni, sad večletnega truda? Kaj je 100.000 K, ako se more s tem načrte brezbožnežev izpremeniti v blagoslov za Cerkev? Vse pa obeta, da sedanja kriza ne bode trajala dolgo. Če se bode posrečilo, ohraniti misijone vsaj eno leto, potem je morda položen temelj za trajno ohranitev, ker v teku leta postanejo lahko tudi na Portugalskem razmere zopet človeške in krščanske.

Zatorej, dragi misijonski prijatelji, bogati in ubogi, vsi na delo! Pomagajmo misijonarjem, pomagajmo sestram! To delo nam bodo obilno poplačali z molitvijo. Zato se upam še malo dalje in prosim, da rotim za milodare, za uboge portugalske misijone. Bog naj poplača!

Marija Ter. Ledóchowska,
glavna voditeljica, Rim, via dell Olmata, 16.

Misijonski dopisi.

Drobtinice iz misijona oo. jezuitov v Empandeni.

Jezuit oče Biehler — ki je našim bralcem že dovolj znan — je nam spisal o počitnicah, kadar njegovi učenci nimajo pouka, jako zanimivo poročilo o treh misijonskih postajah ob reki Zambezi, kjer ravno on misijonari. Nas veseli, da njegove besede lahko opremimo in pojasnimo z izvrstnimi slikami onih krajev.

Bralcem „Odmeva“!

Ljubi dobrotniki in prijatelji!

Pred nekaj meseci sem vam obširno in natanko opisal svoje misijonsko delovanje ob reki Zambezi. Ker so pa moji učenci ravnokar na počitnicah, porabljam priliko, da vam napišem kaj o vseh zanimivostih, priložene fotografične slike pa naj moje besede še jasneje pojasne.

Kakor sem vam že pisal, imam oskrbovati tri misijonske postaje. V vsaki izmed teh je šola, kjer poučuje zamorski katehet. Osrednje mesto je Empandena, kjer imamo lepo, iz granita zidano cerkev in čedno šolo, ki jo vodijo redovnice „Notre Dame“. Med misijonarji v osrednjem mestu se nahaja tudi sivolasi misijonar Hartmann, ki že 30 let neumorno deluje v afričanskih misijonih.

Od tega kraja 72 km dalje imamo drugo važno misijonsko postajo, ki se imenuje Embakva. Tam imamo tudi lepo cerkev in šolo, ki jo oskrbujejo redovnice „Notre Dame“.

Moje tri misijonske postaje, katere so odvisne od Empandene, dozdej še nimajo cerkve. Za šolo in cerkev se zdaj rabi s

slamo pokrita koč. Toda kadar mine čas dežja, pričnemo zidati nove cerkve, ako bomo zato imeli dovolj denarja; mi smo namreč popolnoma odvisni od milosrčnosti dobrotnikov. Da zmanjšamo stroške, hočemo sami z lastnimi rokami pomagati pri delu.

Prva izmed teh treh misijonskih postaj, Silima, je bila ustanovljena pred tremi leti. V tamošnjo šolo hodi 70 dečkov in 66 deklic. Ob svojih tedenskih obiskih obhajam jih vselej 30 do 40. Dobra polovica šolarjev je že krščena, pa tudi poganski otroci ne zamudijo nikdar sv. maše in krščanskega nauka. Zraven šolarjev prihaja k pouku tudi več fantov in deklet, ki so že v prejšnjih letih bili krščeni od očetov Hartmanna, Prestaga in Bicka, ko so ondi hodili po svojih apostolskih potih.

V Kviti, ki je 12 km oddaljena odtod, imam 67 dečkov in 88 deklic, ki obiskujejo šolo. Ta misijonska postaja je bila ustanovljena pred dvema letoma.

V Umkaji, ki je 10 km od nas oddaljena, imam 72 dečkov in 53 deklic. Tukajšnja šola je šele eno leto stara.

Ob nedeljah in praznikih prihajajo ti šolarji z odrasčenimi kristjani v Empandeno k sv. maši, k sv. obhajilu in k pridigi in čeravno imajo precej dolgo pot, so vselej o pravem času v cerkvi. Celo pastirji naženejo svoje črede v hleve in pridejo že v soboto zvečer, da morejo biti v nedeljo zgodaj pri sv. obhajilu in prvi sv. maši. Po sv. maši hité zopet past svoje črede, pri vsem tem tudi nazaj gredo tešče na dom. Ta njih daritev je tembolj zaslužna, ker to dobro ljudstvo mora prenočiti na trdih tleh.

Na predpraznik Brezmadežnega Spočetja Marijinega in na božično biljo prišlo je kakih 30 zamorskih dečkov ob devetih zvečer, potrkali so na okno ter prosili za prenočišče in za kako odejo. Jaz sem bil v veliki zadregi, ker jim nisem mogel postreči ne s prenočiščem, ne z odejami. Naenkrat sem se spomnil, da imam v shrambi nekaj praznih vreč (žakljev) in te sem dal zamorcem. Ti pa niso znali, kako jih rabiti. Zato sem prijel enega izmed fantov, vtaknil ga v vrečo in položil pred verando. To je zadoščalo. Kar naenkrat so bili vsi v vrečah in ker so bili vsled pota utrujeni, so v par minutah vsi zaspali in ležali eden tik drugega kakor žaklji od moke.

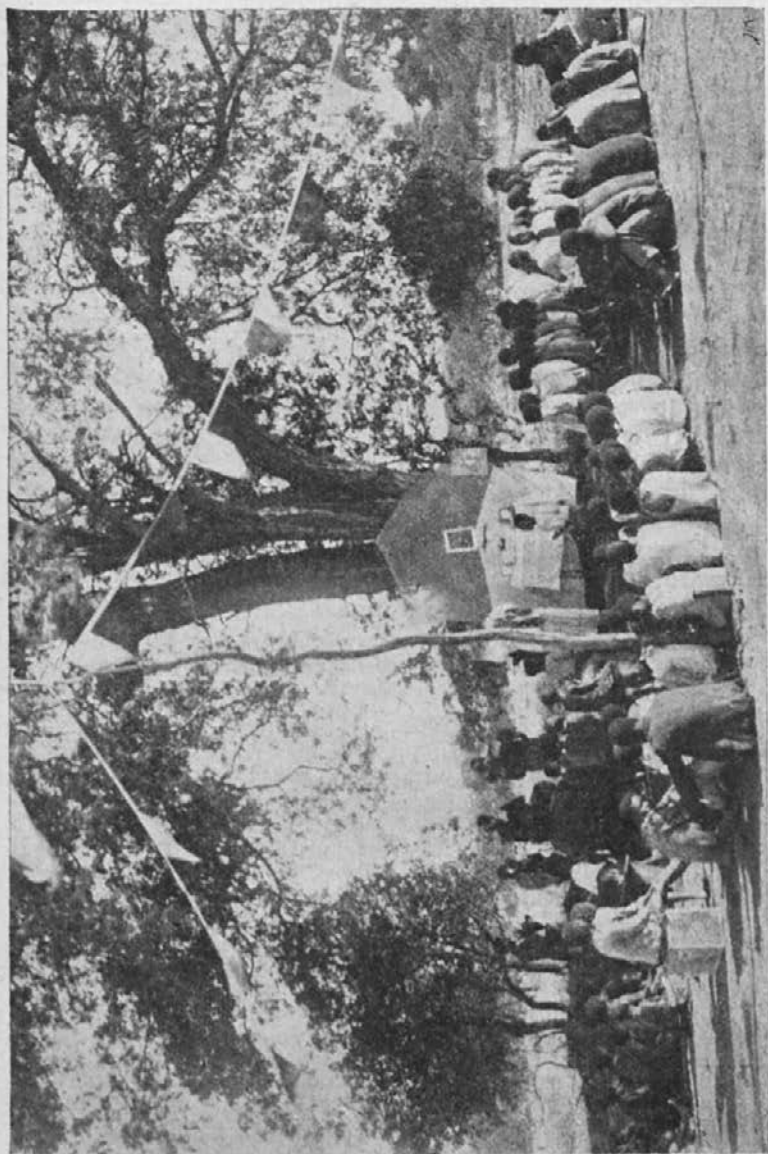
Istega dopoldne sta prišla k meni ob 4. uri dva dečka v sobo, vsedla sta se na tla, izpregovorila pa nista nič. Tadvá sta odšla od doma ob šestih v jutro, in sicer iz Kvite, ki je oddaljena 12 km od nas. To pa sta storila samo zato, da moreta biti drugi dan pri sv. obhajilu in pri sv. maši.

„Kaj hočeta?“ sem vprašal.

„Nič,“ — sta odgovorila — „čakamo na sv. blagoslov zvečer.“

„Ali sta kaj jedla!“

„Ne!“

Sveta maša in pridiga na prostem v Umkaji.

Tadva revčka nista od včerajšnjega večera ničesar použila, 12 km sta prehodila, bila sta pri sv. obhajilu in pri sv. maši in počakala sta na večerni blagoslov, potem se šele podala na pot, teh 12 km nazaj ter prehodila ponoči, in sicer vse to tešč. To je zares lepo krščansko vedenje, ne-li? Vi mi pa morda boste rekli: Zakaj pa jima vendar niste dali kaj jesti in kako lepše prenočišče bi jima tudi lahko dali? Na to odgovarjam: Tega, žalibog, ne moremo, mi smo revni.

Na praznik Brezmadežnega Spočetja smo imeli glavno zborovanje v Empandeni za vse misijonske postaje v okolici. Iz mojih treh postaj je prišlo semkaj 50 novoobhajancev in 40 novo-krščencev. — Navadno se vozim na kolesu (biciklu) in svoj majhen oltarček privežem nanj. Tega dne pa sem imel še voz in na njem gramofon z darili, ki se delé ob letnem zaključku. Nabolj pridni so dobili kot dar srajco, ali kos robe ali kakšno drugo malenkost. Drugi dan sem maševal v senci košatega drevesa, ki ga vidite na sliki. Ker je tamošnje šolsko poslopje le preprosta kočja, zato sem moral maševati pod milim nebom. Ob moji desni strani vidite štiri godce, ki so spremljali petje; trije izmed teh godcev spadajo k moji godčevski družbi v Kishavashi. Imam namreč majhen harmonij in s pomočjo tega sem si izvežbal majhno godčevsko kapelo. Upamo tudi, da nam bodo naši ljubi dobrotniki pripomogli do večjega glasbenega orodja; kadar bomo sezidali šolo.

Da povišam svečanost ob razdeljevanju daril v šoli v Silimi, vzel sem zopet one štiri godce s seboi. Na tej majhni sliki lahko vidite, kako jaz udarjam na boben, da nekoliko razveselim svoje drobne učence v Kviti.

O Božiču smo obhajali v Empandeni z otroki vseh misijonskih postaj veliko svečanost. Pravico do te veselice pa so imeli le tisti otroci, ki so dobili odlikovalno darilo. Potem so otroci plesali in dobili večerjo, ki so jim jo pripravile redovnice. Vseh „gostov“ je bilo nad 400 iz vseh šol. Potem smo razdelili oblačila, ki jih je nam poslala Družba sv. Petra Klaverja. O kako so bili srečni vsi obdavovani otroci tisti božični dan! Za razveseljenje so svirali zopet oni godci. Teh ljudi ne privabiš lažje kakor z godbo! Toda truda sem imel dovolj, ker s stariimi godali in z razbitimi bobni se ne da veliko doseči. Vselej, kadar smo zaklali kako kozo, porabil sem meh zato, da popravim ž njim boben, čeravno to za ušeša ni najprijetneje. Zraven bobnov udarjamo tudi na kovinske plošče. Trobente sicer tudi imamo, toda tako stare, da morajo fantje pihati iz polnih pljuč, da se je bati, da jim pljuča počijo, kadar hočejo iz tega prestarega glasbenega orodja izvabiti kak glas.

Upamo, da nam bodo blagi dobrotniki tudi v tem primerno pomagali, saj lahko razvidijo koliko dobrega se na ta način

doseže in kaj se je že doseglo. Iz radodarnih doneskov blagih dobrotnikov nameravam ustanoviti v Empandeni lep godčevski zbor, v naših misijonskih podružnicah pa povsod lepo kapelico in šolo s potrebnim stanovanjem tako za otroke kakor za misijonarje, da bodo obvarovani pred zimo, vetrom in dežjem. Dozdaj smo z vsem tem žalibog na slabem.

Blagohotni bralci naj nam nikar ne zamerijo, ako vsled opravkov ne pošiljamo redno in pravilno svojih poročil. Kadar se prične s šolskim poukom, sem ves čas z delom zaposlen. Ob 1/2 5. uri zjutraj sedem na kolo in potem do 5. ure zvečer se neprenehoma vrsti: maševanje, izpovedovanje, pridiga, krščanski nauk, šola, petje, obiski v bližnjih vaseh itd. Kadar se vrnem domov, moram v domačo večerno šolo in končno vežbam godce. Danes na eni, jutri na drugi misijonski postaji in tako gre vedno dalje. Le s takim neumornim delom moremo pridobiti uspehe.

V imenu svojih drobnih šolarjev in otrok izrekam presrčno zahvalo vsem, ki so nas dozdaj podpirali.

Kratka misijonska poročila.

Iz južne Nijance piše škof Hirth z dne 20. rožnika 1910: „Pred dvema mesecema je misijonsko postajo v Ruasi zadela huda nesreča. Velečast. oče Loupias, predstojnik te postaje, je bil namreč pri izvrševanju svojih misijonskih opravil s sovražno sulico hudo ranjen. Na željo sultana v Ruandi je poizkušal, da mirnim potom pregovori nekega puntarskega poglavarja k pokorščini. Ravno v tem misijonskem kraju, v katerem je tekom vsakega leta kakih 400 izpreobrnjenec, je nam hotela Previdnost božja pokazati, da se morajo neumrjoče duše pridobivati z velikimi žrtvami in z neizmernim trpljenjem. — Prečast. škof Sweens, ki so mi ga iz Rima poslali kot pomočnika, se je podal takoj po svojem prihodu iz Evrope v Ruando, da s svojo pričujočnostjo navdušuje misijonarje k nadaljnemu delovanju.“

Gabis (dežela Namakva). P. Auner poroča v svojem listu naši glavni voditeljici sledeče: „V mesecu svečanu 1910 je umrl tukaj eden najmenitnejših mož bondel-

skega naroda, kapitan Janez Christian. On sicer ni bil katoliško krščen, toda jaz trdno verujem, da je umrl v dobrem katoliškem mišljenju. Dostojanstvo kapitana je po mnenju tukajšnjih ljudi enako kakor kraljevska čast, in to čast je užival Christian od začetka vojske l. 1903. On je vodil vojsko zoper Nemce, potem pa se je obrnil do P. Malinovskega s prošnjo, da posreduje za mir. Ker pa je njegov sin nedoleten, so tam začasno določeni domači veljaki, da vodijo opravila Bondelov. Navadno je stanoval ta kapitan v Warmbadu, umrl pa je v Gabisu. Ob njegovi bolezni (zastrela bolezen na jetrih), ki si trajala le 14 dni, sem bil vsak dan pri njem. Do zadnjega trenutka je bil pri zdravi pameti in v zadnjih dnevih je večkrat izjavil, da si želi dobro umreti in da je popolnoma zadovoljen z božjo voljo. Dva dni pred smrtjo ni mogel več govoriti. Ob bolezni so ga obiskovali rojaki iz cele okolice. Tudi njegovega pogreba (truplo so prepeljali z voli v Warmbad) so se udeležili tako belo-

kožci kakor zamorci iz Warmbada, Hajba, Gabisa, Vostela in Kalkfontajna. — Poroke se tukaj sklepajo jako preprosto po medsebojnem sporazumljenju. Nato se zakolje nekaj ovac, napravi se ženitovanjska pojedina in vedno se pleše. Pred vojsko so bile poroke le takrat pravno-veljavne, ako jih je potrdil kapitan. — Posebno hvalevredno pri Bondelih je, da si medsebojno radi pomagajo in živé gojé pošteno ljubezen do bližnjega. Ako drug drugega obiše, potem najpoprej vpraša po tabaku in pipi. Potem se v kadenju iste pipe vrstijo. Pri jedi ravnajo ravnato, vse razdele, četudi tujcu včasí. To je ravno vzrok, zakaj si ničesar ne prištedijo. Veliko starih žen in moških prehrani se le na ta način, da voglarijo ali beračijo pri drugih.*

P. Mayr, ki je v imenu Mariahilskih misijonarjev vodil obširno misijonsko postajo Rusapo celo leto, piše nam o tamošnjem podnebjú: „V vel. travniku na 18° južne širjave, 6000 stopinj nad morjem, vlada tukaj grozovita zima. sapa je prav ostra. V moji okrogli kočuri (kafrovska kočá) nosim malodane ves dan debel plašč na sebi in tople živalske kože pod nogami, da morem pisati. Zimski čas tukaj traja do listopada, sicer brez snega in dežja, toda zelo hladno je povsod, da nič ne more rasti. To so pač ludi časi za vole in krave! Ponoči tuljijo šakali (divji psi) in leopardi preže na teleta.“

„**Alojzij**“ (zamorski deček) se je pred nekoliko meseci po 7 letnem prebivanju v Nemčiji vrnil v svojo domovino in zdaj izvrstno pomaga misijonarjem kot pomožni učitelj v katehetski šoli. Vsako soboto odhaja k železniški postaji Brakwater, ki je 15 km oddaljena od Windhuka in poučuje ondi v krščanskem nauku 20 katehumenov, ki smo jih pred kratkim pridobili. Jugozahodna Afrika je dežela farm v širokem pomenu. Posamezne farme (velika kmečka gospodarstva) so 10 do 30 km narazen, katehisti so tedaj neobhodno potrebni. Našo katehetsko

šolo v Windhuku priporočam ob tej priložnosti ljubim bralcem. To obiskuje 7 učencev, starih od 12 do 15 let. V Evropi nikakor ne morejo imeti o tem pravega pojma, kako važni so za misijone ravno taki domačinski pomočniki. Ti lahko nadomestujejo in dopolnjujejo povsod misijonarja in pri ustanovitvi kake nove postaje so ti ubože neobhodno potrebni. Tukaj velja storiti pravo misijonsko delo in delati za prihodnost.*

Iz Mandere. Redovnice „Pre-svete R. Krvi“ delujejo v tamošnji misijonski postaji z neumorno požrtvovalnostjo in občudovanja vredno vnemo. „Kisikuhajci“ — piše odondod sestra Majella —, so zares prav revno ljudstvo. Vsi so le na pol oblečeni, tako moške kakor žene. Otroci hodijo do 6. ali 7. leta popolnoma nagí. Vedno nas prosijo za kako srajčico ali oblačilce. Žalibog, da nimamo ničesar! — Imamo tukaj že več kristjanov. To ljudstvo ima dobro in resno voljo sprejeti sv. vero. Dekleta se možem prodajajo za par koz. — V naši ubogi cerkvi manjka veliko potrebščin. Bog naj omehča za nas kake do-brotnike!*

Novi Kolin. Sestra Roselina poroča nam z dne 30. rožnika sledeče: „V naši Zahodni Uzambari pečamo se dozdej izključno z vzgojevanjem kristjanov, ker je naša misijonska postaja še mlada. Imamo pa tudi ravno v začetku neizmerne težave. Naši misijonarji imajo daljne poti semkaj in nam se krči srce žalosti, kadar moramo reči kakemu zamorskemu otroku: „Danes ne moreš pri nas ostati, morebiti drugikrat.“ Po takem odslovljenju utrne se nam večkrat solza iz oces, kajti le predobro vemo, da si potem dekle večkrat išče po grešnih in prepovedanih potih zaslužka. — K pomanjkanju hrane druží se tudi pomanjkanje obleke in stanovanja. Naše kože res počasi lezejo k tlom. Vrata so gníla, ilovnati zid je razpokan in streha, ki je spletena iz bananovih listov, je včasí tako luknjasta, da je za sveži zrak po-

dnevi in ponoči preskrbljeno. Pogosto nas tu motijo markovce (opice), divje mačke in kako se že vsa ta nemarna svojat imenuje. Najhuje pa je za nas ako v temni noči nastane ploha. Mi smo neizmerno tužne in žalostne, da vsled svoje revščine ne moremo veliko storiti za odrešenje duš. Zato sem se osrčila, prositi za milosrčno pomoč.“

Iz dežele Bazuto poroča nam sestra Teresija iz misijonske hiše sv. Gabriela z dne 8. rožnika 1910 sledeče: „Škof C en e z je tukaj birmal 36 odraščelih in 8 otrok. K prvemu sv. obhajilu jih je pristopilo 21, in sicer 13 otrok in 8 odraščelih. Zavoljo hude zime in mraza smo morali odložiti slovesnost krščevanja izpreobrnjenecv. Tukaj pri nas je šega, da vsi, ki se pripravljajo na sv. krst, opravijo še prej v misijonski hiši tridnevne duhovne vaje, da se vredno in dostojno pripravijo na ta prvi in najpotrebnejši zakrament. Dozdaj smo jim mogli ponuditi za tridnevno stanovanje samo šolsko sobo, pri tem pa revčki zelo trpe zimo, ker soba nima niti stropa, niti lesenih tal. Vaša denarna nakaznica je nam prišla kakor angel tolažnik iz nebes! Tisočkrat in tisočkrat se zahvaljujemo vsem, ki so nam v darežljivi ljubezni poklonili svoje darilce.“

Rodezija. P. A pel, S. J., piše z dne 13. mal srpana 1910 naši glavni voditeljci: „Česar najbolj potrebujemo, to niso mašna oblačila, ki jih blagi dobrotniki tako radi darujejo. Teh mi ravno preveč ne potrebujemo, ker nimamo ne cerkve, ne kapelice tukaj, ampak predvsem potrebujemo gotov denar za obleko, za živež, za plačo dninarjev in za najnujnejše zgradbe. Včasih celo najplemenitejši človek v Evropi ne pomisli tega, da misijonar mora živeti, če hoče zamorce obračati na krščansko vero in dalje da mora imeti močno hrano — seveda nikdar ne kake izbrane — in zdravo stanovanje, ako se hoče ohraniti zdra-

vega v tukajšnjem podnebjju. Mi ne moremo tako živeti kakor zamorski domačini, tudi v takih kočah stanovati ne moremo. Brez dvoma skrbi misijonar tudi zato, da si napravi majhen vrtec za zelenjavo, dobro je zanj tudi, ako ima v hlevu kako kravo za mleko, ovco ali kozo. In zraven tega je še dosti drugih potrebščin, za katere mu vselej manjka denar. Nihče mu nič ne dá zastonj, ne domačin, ne Evropejec. Zamorec tega ne razume, zakaj se zanj misijonar žrtvuje. In ako bi to tudi razumel in imel voljo, misijonarju pomagati, potem bi tudi ne mogel, ker revež sam nič nima. Ako ima vsak nekoliko dobro obleko, pomeni to zanj že premoženje, stol, mizo ali posteljo smatral bi že za potratnost. Nikdar se o njem ne sme trditi, da ima slabo voljo, slabe namene. Imamo dokaze, da si jih večina želi pouka. Še pred kratkim prosili sta me dve občini, naj k njim pridem poučevat, da mi bosta zidali novo kočo, sem k meni imata namreč predaleč. Več pač ne morejo storiti ker so okorni in ubogi. Preden se ta njihova volja izpolni, hočemo nekaj mladih mož izuriti kot katehiste. Dvakrat na dan jim dajeno pouk, ostali čas pa delajo za misijon. Navadno dobivajo za svoj trud nagrado, mesečno 15 frankov, kakor je tukaj navada. Po takem izdam na mesec najmanj 150 frankov, manj pač ni mogoče dati. Razen tega mora vsak mladi in vsak oženjeni mož 25 frankov plačati letnega davka vladi, zato je seveda prisiljen, da si poišče bolj plačano službo. Ako jim ne zagotovimo za služka in plačila, potem nam manjka delavcev in dobro delo hira, peša, bliža se svojemu koncu. — Moj Bog, kako bi naenkrat bilo drugače, ako bi mi katoliški misijonarji imeli dosti denarnih sredstev, kakor recimo angleški in ameriškanski protestantovski misijonarji, potem bi bilo čisto drugače! Ljubi Bog sicer hoče, da se sv. vera v uboštvu razširja, toda to še ni nikako bogastvo, kar si misijonar želi. Njegovo srce je vzvišano nad enake

reči. On hrepeni le po takih sredstvih, ki bi njemu pripomogla doseči njegov namen, namreč: „Ut verbum Dei currat et clarificetur et omnes gentes cognoscant Deum verum et Jesum Christum, filium eius, Dominum nostrum.“ Ako dozdam misijoni bolje ne uspevajo in ako se povprečno majhno število zamorcev izpreobrne, tega so krivi predvsem bogati katoličani, ki sicer svoje življenje polnim duškom uživajo, ubogega Lazarja pa puščajo

pri svojih vratih umirati lakote. Blagor tistim kristjanom, ki enako, kakor tista evangelijska vdova, darujejo zadnji vinar, da njih bližnji ne pogine duševne lakote! Vam, ki te drobtinice pobirate in zopet razdeljujete po Afriki, Vam, gospa grofica, in Vaši družbi naj Bog dá apostolsko plačilo! — Končno se zahvaljujem za poslano zvezke „Odmeva“. Misijonarja to vselej veseli in izpodbuja, ako izve, da se po drugih krajih misijonari z uspehom.“

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Rim, 14. prosinca. Osemdnevica svetih Treh kraljev, ki se po zaslugi in skrbi očetov palotincev v cerkvi S. Andrea delle Valle vsakoletno slovesno vrši, je za nas vedno dobrodošla priložnost, da našo družbo priporočamo. Več pridigarjev se je zelo pohvalno izrazilo o njej. Zadnji dan osemdnevnice je bilo darovanje v korist naše družbe. Na ta dan je v francoskem jeziku pridigal prečastiti titularni opat Dom Lavrencij Janssens, O. S. B., tajnik svetopisemske komisije. Sloveči pridigar je govoril na podlagi evangelija dotičnega dne o krstu našega Gospoda v reki Jordanu. Prešel je nato na hvaležnost, ki jo dolgujemo za milost sv. krsta, in dolžnost, da to milost preskrbimo tudi nevercem. Nato je msgr. Janssens posvetil lep in prepričevalne besede naši družbi in jo kar najtoplejše mnogoštevilnim poslušalcem priporočil.

Listek.

Škapulir sužnja.

Pripoved iz črnega dela sveta. — Spisala M. T. Ledóchowska.
(Dalje.)

Kupčevalec s sužnji se je ravno malo odstranil in v tem trenutku stisne misijonar mladeniču škapulir Brezmadežnega Spočetja v roko in mu reče: „Tu vzemi, Pavel, to je znamenje, ki ga nosijo otroci nebeške Matere. V nevarnosti ga daj okoli vratu. Marija pomaga! Spoznal boš to. Ostani zvest in trden!“

Mladenič je hotel nekaj odgovoriti, a čuvaj sužnjev ga je na znamenje glavarja potegnil od misijonarja proč. Podrli so šotore in karavana se je začela pomikati dalje. Medtem

se je misijonar vrnil z oproščenimi sužnji, med katerimi se je nahajala tudi Pavlova mati, nazaj na misijonsko postajo. Srca oproščenih so vriskala veselja radi zopetne svobode. — Tudi prebivalci misijonske postaje so bili veseli poročila, da njim ne preti nobena nevarnost več.

Samo eno srce, materino srce, je umiralo žalosti.

O matere civiliziranega sveta, ki mislite, da morate velike bolečine prenesti, če se poslovi Vaš otrok za par mesecev, ko gre v kak učni zavod; ki hočete same boli umreti če Bog enega vaših ljubih med angele sprejme, mislite na Pavlovo mater in naj vam ne bo žal za dar, ki ga podarite za odkup sužnjev. Na vaših lastnih otrocih vas bo Bog poplačal, kar ste nesrečnim zamorcem dobrega storili.

* * *

Preteklo je več tednov. Karavana sužnjev, med katerimi je bil tudi naš mladi prijatelj, se je bližala svojemu cilju, vzhodni obali Afrike. Nočemo popisovati telesnih bolečin in trpljenj, ki so jih ubogi sužnji morali prestati. Zamorčnikristjani so pa morali še veliko grozovitejša trpljenja prestati. Z vražjo besnostjo in brezmejno grozovitostjo so poizkušali Arabci jih pridobiti za mohamedansko vero. Zgledi junaške vztrajnosti so bili posledica tega. Marsikateri črnc se je zgrudil pod udarci nečloveških čuvajev, še v zadnjih trenutkih z vzklikom „Jezus“ in „Marija“ v ustih. Drugi kristjanski sužnji, ki so bili trdnejše narave, so sicer prestali vse mučenje, a na obrazih in telesih so se jim poznali strašni spomini.

Pohabljeni, do kosti izstradani in od koz, ki so se pojavile med karavano, razjedeni, so dospeli do morske obali. Po vseh grozotah po temnih pragozdih, s svojimi skoro neprodinimi lianami (skupno ime za rastline-ovijalke v tropičnih deželah), bodljivimi moskiti (mušice) in dušljivim, soparnim zrakom, so sužnji slednjič zagledali modro se blesketajoče morje. Ali jim to oznanuje konec trpljenja? Nasprotno. Slonokoščene tovore bodo pač odložili, a vezi jim bodo zato še bolj tesno zadržnili. Drugo, novo življenje, trpinčenje drugačnega načina, mogoče še hujše kot doslej jih čaka prihodnje tedne.*

* Popolnoma na mestu je, da slišimo nekatere očitve, ki opisujejo trpljenja sužnjev na afričanskih ladjah: „Videl sem,“ piše potovalec po Afriki, Kamerun, v nekem pismu kardinalu Lavigerieu, „sužnje na krovu neke arabske ladje (dhau), čepeli so skrčeni z brado med kolena, pokriti z brazgotinami in ranami, umirajoči vsled pomanjkanja vode in hrane, mrtveci so bili v ozkem prostoru natlačeni med živimi, in pri vsem tem žalostnem gorju so razsajale še koze. — Msgr. Bridouhs, apostolski vikar pri Tanganjiki, popisuje galeje (ladje) s tovorom sužnjev naložene, ki jih

Do noči so se morali zamorci skrivati v ločju ob obrežju. Lovci na sužnje morajo sedaj jako pozorni biti. Tu na obali namreč in na morju ne morejo več svojega sramotnega dela izvrševati brez zadržka, kakor so ga v središču dežele.

Arabska ladja (dhau), nekaka jadrenica, ki ima spodaj temnico za sužnje, je sprejela celo karavano na svoj krov. Najprej hočejo na otok Pembo in odtam na semnje za sužnje v Arabijo, seve če jih medpotoma ne ujame kaka angleška ali nemška križarka.*

Začasno porinejo uklenjene sužnje v zagrajen prostor na palubi. Šele kadar preti nevarnost, da bodo razkrinkani, morajo sužnji v spodnji del ladje.

Sužnji so molčeci, skoro brezcutni. Večina njih najbrže še ne ve, kaj se z njimi godi. Zato pa tudi visoke kopice bombaževine, ki je bila v nekem kotu nakopičena, nihče ni opazil. Z bombaževino kupčevalci s sužnji navadno ne barantajo; iz katerega vzroka so neki te bale tu? Pavel, ki mu nečloveško gorje še ni oropalo pameti kakor njegovim tovarišem, je sicer potihem se vprašal po vzroku, a odgovora ni našel. V kratkem mu bo tudi to jasno.

Svež veter je napel jadra, da je ladja kot puščica zdrknila po vodi. Na vodi se leskeče bajnokrasen lunin odsev, kakršen je le v afričanskih nočeh viden. Nešteto ozvezdij in zvezd prekrasno miglja na nebu. Pavel je zrl z upanjem navzgor. Misli na mater se mu porajajo. Predstavlja si veselo svidenje tam gori, kakor je beli oče opominjal njegovo mater. Kako rad bi takoj umrl, ne radi telesnih bolečin, ne, tem se on posmehuje, ampak radi sramote, da bo kot živina gnan na trg, kjer bodo barantali zanj.

Poiskal je škapulir, ki ga je imel za pasom skritega. Komaj se ga je dotaknil, je njegov pogum zopet vzrastel; bilo mu je kakor bi šinila električna iskra po vseh udih. Hitro si dene škapulir okoli vratu, čeprav so mu vezi napoti bile. Bil je zanj trenutek največje nevarnosti, ko je hotel obupati sam nad seboj.

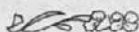
V daljavi se zasliši strel! To je znamenje, da je neka križarka zagledala arabsko ladjo. Sužnji to dobro vedo. Marsi-

je videl v Sansibaru, kamor jih je privedla angleška križarka (bojna ladja), ki je te roparske ladje ujela na odprtem morju. On pravi o mukah sužnje: „Natlačeni so bili kakor slaniki v sodu. Bilo jih je 80, in sicer v tako majhnem prostoru, ki bi komaj zadostoval za deset ljudi. Bili so suhi kot trščice in izčrpani do kosti, podobni kostenjakom; oči so bile globoko vdrtle, lakota, grozota in obup so odsevali iz njih — bil je to prav strašen pogled.“

* Križarke, bojne ladje evropskih velevlasti, plovejo ali križarijo semtertja in izkušajo ujeti razbojniške ladje s sužnji.

katere oči, ki so doslej topo zrle predse, so nanovo zablesketale. Z nasprotnega konca ladje so se začuli klici in preklinjevanje razjarjenih Arabcev. Z mrzlično naglico je dajal glavar povelja, vsa jadra so razpeli, samo da bi srečno ušli preganjalcem.

(Konec.)

Povabilo k udeležbi k molitveni križarski vojski za Afriko.

(Od 28. malega travna do vštetelega 7. velikega travna.)

Kdo bi preštel vse oklice najrazličnejših vrst, ki dandanes na tisoče kot brošure in letaki razširjeni, izkušajo človeštvo za to ali ono podjetje navdušiti? Žalibog so to le prevečkrat zanimivosti, ki nimajo drugega namena, kakor vero in krepost omajati in odtrgati od Boga dušo, ki je bila z njegovo srčno krvjo odkupljena. In vendar najdejo ti pozivi hvaležne poslušalce in navdušene pristaše v množicah.

Ali temu ne moremo najti protiteža? Ali niso dobri dolžni zbrati se k navalu z namenom tolažiti Jezusovo Srce za vsa ta zasramovanja in za vse bolečine, ki mu jih naša verskomlačna doba prizadeva? Moč molitve je tako velika, tako vsemogočna — ne puščajmo je torej brez haska! Molimo, molimo vroče in iskreno! Iztrgajmo z močjo molitve iz krempljev vražjega kneza tudi one duše, ki jih ima še v polni oblasti, one nesrečne duše v temni Afriki, ki vsled poganstva ne poznajo sladke sreče služiti dobremu Bogu in ga ljubiti.

Zato kvišku, dragi čitatelji „Odmeva“! Kakor vsako leto, tako naj bo tudi letos devet dni pred praznikom svetega Jožefa, to je od 28. malega travna do 7. velikega travna, posvečenih usmiljenja polnemu Jezusovemu Srcu za milost za Afriko! Napravimo molitveno križarsko vojsko, napravimo naskok z molitvijo! Vsaka molitev je veljavna, če je le vroča; iz srca prihajajoča; vendar še posebno priporočamo cerkveno potrjeno molitev, ki jo je sestavil neki sedaj že mrtvi misijonar iz Zambezi: „Molitev za odpusčenje k presvetemu Jezusovemu Srcu“, in prosimo vse, da to molitev prav številno pri nas naroče. Plemenite duše bodo dale mogoče še več: podarile bodo revežem vseh revežev eno ali drugo sveto obhajilo. Jezusovo Srce bo tako potolaženo, ono bo vse bogato poplačalo in duše bodo rešene. Da je molitev predvsem potrebna, nam pričajo najnovejši klici po pomoči, ki so nam jih poslali za-

* Ta cerkveno potrjena molitev s priprošnjo se lahko v poljubni množini (v obliki molitvene knjižice) in v raznih jezikih dobi popolnoma zastonj od Družbe sv. Petra Klaverja.

sledoyani in preganjani misijonarji v portugiških kolonijah. Ti tople priporočajo vse uboge nove kristjane, ki jih morajo sedaj zapustiti, molitvi svojih evropskih rojakov. Mogočno orožje molitve bo branilo te ubožce pred povrnitvijo v poganstvo, molitev mora doseči milost za one, ki še v poganstvu koprne po pravi veri, in molitev mora končno izprositi moč in čvrstost za misijonarje, ki so v današnjih dneh v silnih izkušnjah. Molitev mora biti neprodiren jez, ob katerem se razbije brez moči vsa razdirajoča besnost satanova in njegovih pomočnikov.

Torej molimo! — molimo brez prestanka!

Njegova Svetost papež Pij X. in naša ljuba Gospa dobrega sveta.

V znak svoje nabožnosti k Materi dobrega sveta, ki jo po pravici imenujemo mati papežev, je sveti oče Pij X. na prošnjo generalnega prokuratorja avguštincev podelil dne vni odpustek 300 dni vsem tistim, ki obiščejo kako podobo naše ljube Gospe dobrega sveta v kaki cerkvi, javni ali poljavni kapeli; dalje popolen odpustek na praznik Matere dobrega sveta vsem tistim, ki prejmejo svete zakramente in molijo po namenu njegove Svetosti.

Popolni odpustek, ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca mal. travna.

3. malega travna, na praznik sv. Benedikta iz Filadelfe iz frančiškanskega reda, s priimkom zamorec.

26. malega travna, na praznik naše ljube Gospe dobrega sveta.

29. malega travna, na praznik sv. mučenika Petra iz pridigarskega reda (ustanovni dan Klaverjeve družbe).

Nepopolni odpustek

300 dni, kolikorkrat se družabnik skesanega srca udeleži tridnevnice, ki jo opravlja Klaverjeva družba pred godom naše ljube Gospe dobrega sveta (26. malega travna).

Pogoji: Vreden prejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. očeta za razširjanje sv. vere.

Vsak prvi torek v mesecu daruje eden vič. misijonarjev v Afriki eno sv. mašo za žive in mrtve ude.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.